

Crna Gora
Glavni grad Podgorica

AKCIONI PLAN

ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZAPOSŁLAVANJA GLAVNOG GRADA PODGORICA 2021-2025.

ZA PERIOD 2023. GODINE

Podgorica, novembar 2023. godine

Strategija zapošljavanja Glavnog grada Podgorica 2021-2025

Sekretarijat za preduzetništvo i investicije je pripremio Akcioni plan za sprovođenje Strategije zapošljavanja Glavnog grada Podgorica 2021-2025, Akcioni plan za 2023.godinu.

U okviru Akcionog plana za 2023. godinu definisani su sljedeći strateški ciljevi:

- SC1: Povećanje nivoa znanja i vještina radne snage,
- SC2: Unapređenje razvoja preduzetništva,
- SC3: Povećanje uključenosti ranjivih grupa na tržište rada.

AKCIONI PLAN ZAPOSILJAVANJA GLAVNOG GRADA PODGORICA ZA 2023. GODINU

STRATEŠKI CILJ										POVEĆANJE ZAPOSLENOSTI	
Cilj 1	Povećanje nivoa znanja i vještina radne snage										
Aktivnost/mjera	Ciljna grupa	Planiran broj uključenih	Očekivan rezultat	Potrebna finansijska sredstva	Izvor (i) finansiranja	Period sprovođenja (kvartal)	Realizovano Djelimično Nerealizovano	Komentar	Odgovornost za sprovođenje		
1.1 Obuke za poljoprivrednike i turizam	Poljoprivrednici	20	Stecene vještine pisanja biznis plana	1.000 EUR	Budžet Službe za poljoprivredu	IV	Nerealizovano		Služba za poljoprivredu		
1.2 Programi za sticanje ključnih vještina – napredne IT vještine	Zaposleni, nezaposleni	10	Stecene vještine rada na MS Office programima	1.000 EUR	Budžet Sekretarijata za preduzetništvo i investicije	III i IV	Djelimično	U toku realizacija	Sekretariat za preduzetništvo i investicije		
1.3 Obrazovanje i osposobljavanje odraslih (ZZZCG)	Nezaposlena lica nedovoljnog ili neodgovarajućeg obrazovanja prijavljena na evidenciji ZZZCG	100	90% učesnika programa sa uspjehom završi program. U periodu od 6 mjeseci nakon sticanja stručne kvalifikacije zaposli se 20% učesnika.	565 EUR prosječno za jedno uključeno lice	ZZZCG	III-IV	Realizovano,	Uključeno 98 nezaposlenih lica na nivou PJ Podgorica	Zavod za zapošljavanje Crne Gore		
1.4 Osposobljavanje za samostalan rad (ZZZCG)	Nezaposlena lica sa III i IV stepenom obrazovanja bez radnog iskustva u području rada stečene kvalifikacije nivoa obrazovanja prijavljena na evidenciji ZZZCG	50	90% učesnika programa sa uspjehom završi program.	2.184 EUR prosječno za jedno uključeno lice	Budžet za mjere aktivne politike zapošljavanja	III - IV	Djelimično realizovano	27 uključenih lica na nivou PJ Podgorica	Zavod za zapošljavanje Crne Gore		
1.5 Osposobljavanje za rad kod poslodavca (ZZZCG)	Nezaposlena lica prijavljena na evidenciji ZZZCG koja nemaju znanja, vještine i kompetencije za obavljanje poslova i radnih zadataka određenih radnih mjesta.	50	90% učesnika programa sa uspjehom završi program. U periodu od 6 mjeseci nakon sticanja stručne kvalifikacije zaposli se najmanje 20% učesnika.	1.092 EUR prosječno za jedno uključeno lice	Budžet za mjere aktivne politike zapošljavanja	III - IV	Djelimično realizovano,	35 uključenih lica na nivou PJ Podgorica	Zavod za zapošljavanje Crne Gore		

Strategija zapošljavanja Glavnog grada Podgorica 2021 -2025

Unapređenje razvoja preduzetništva									
Cilj 2	Unapređenje razvoja preduzetništva	Planiran broj uključenih	Očekivan rezultat	Potrebna finansijska sredstva	Izvor (i) finansiranja	Period sprovođenja (kvartal)	Realizovano Djelimično_ Nerealizovano	Komentar	Odgovornost za sprovođenje
2.1 Mentorska podrška poljoprivrednicima i prerađivačima hrane	Poljoprivrednici	10	Razvoj i povećanje zapošljavanja kroz primarnu poljoprivrednu proizvodnju i preradu	1.000 EUR	Budžet Službe za poljoprivredu	Tokom cijele godine	Realizovano	Projekat pod nazivom "Otvaranje novih radnih mjesta u poljoprivredi" informativnom kampanjom obuhvaćeno je oko 5000 poljoprivrednika, više od 400 je učestvovalo u projektu, preko 60 prošlo potrebne teorijske i praktične obuke i formiralo 3 udruženja, a preko 30 ostvaruje mogućnost zaposlenja sa stečenim znanjima.	Služba za poljoprivredu
2.2 Mikro-krediti	Preduzetnici	10	Osnovano najmanje 10 i razvijeno najmanje 8 preduzetnika	30.000 EUR	Budžet Sekretarijata za preduzetništvo il investicije	III i IV kvartal	Nerealizovano	Mjera više ne postoji	Sekretarijat za preduzetništvo i investicije
2.3 Ustupanje zemljišta za poljoprivrednike	Poljoprivrednici	5	Rad najmanje 5 novih poljoprivrednih	Nisu potrebna sredstva	2021-2025.	Tokom cijele godine	Djelimično realizovano	Potpisana dva ugovora	Služba za poljoprivredu

Strategija zapošljavanja Glavnog grada Podgorica 2021 -2025

2.4 Neformalna pomoć početnicima u biznisu										
2.4.1 Savjetovanje	Početnici u biznisu	10	Unapređenje i razvoj start-up preduzeća	Nisu potrebna sredstva	Budžet Sekretarijata za preduzetništvo i investicije	Tokom cijele godine	Realizovano		Sekretarijat za preduzetništvo i investicije	
2.4.2 Mentorska podrška	Početnici u biznisu	10	Unapređenje i razvoj start-up preduzeća	Nisu potrebna sredstva	Budžet Sekretarijata za preduzetništvo i investicije	Tokom cijele godine	Realizovano		Sekretarijat za preduzetništvo i investicije	
2.4.3 Besplatno knjigovodstvo i računovodstvo	Početnici u biznisu	20	Unapređenje i razvoj start-up preduzeća	3.000 EUR	Budžet Sekretarijata za preduzetništvo i investicije	Tokom cijele godine	Realizovano	Sredstva za ove nemajere nisu se trošila jer se radi o besplatnim uslugama	Sekretarijat za preduzetništvo i investicije	
2.5 Podsticaji za žensko preduzetništvo	Nezaposlene žene i preduzetnice	10	Podsticaji za žensko preduzetništvo	40.000 EUR	Budžet Sekretarijata za preduzetništvo i investicije	Tokom cijele godine	Realizovano	Ukupni budžet za 2023. godinu za žensko preduzetništvo je 50.000.EUR U toku godine raspisuje se dva javna poziva I ukupno je podržano za navedeni period 23 žene	Sekretarijat za preduzetništvo i investicije	
2.6 Podrška start-upovima	Nove firme u kreativnom preduzetništvu	10	Podrška start-upovima	20.000 EUR	Budžet Sekretarijata za preduzetništvo i investicije	IV kvartal	U procesu realizacije	Ukupan budžet za 2023 godinu za podršku start-up je 60.000 eura. U toku je javni poziv	Sekretarijat za preduzetništvo i investicije	

Cilj 3 Povećanje uključenosti ranjivih grupa na tržište rada											
Aktivnost/mjera	Ciljna grupa	Planiran broj uključenih	Očekivan rezultat	Potrebna finansijska sredstva	Izvor (!) finansiranja	Period sprovođenja (kvartal)	Realizovano - Djelimično - Nerealizovano	Komentar		Odgovornost za sprovođenje	
3.1 Promocija mogućnosti	NVO	3	Bolja ponuda	Nisu	Budžet Glavnog	IV kvartal	Realizovano			Sekretarijat za	

Strategija zapošljavanja Glavnog grada Podgorica 2021 -2025

korišćenja resursa Centra kompetencija za nezaposlena lica, lica u nepovoljnom položaju na tržištu rada			programa koje realizuju NVO Veća uključenost nezaposlenih lica u programe obuka koje sprovode NVO	potrebna sredstva	grada				preduzetništvo i investicije
3.2 Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje	Lica sa invaliditetom	100	Omogućeno da se lica sa invaliditetom osposobe za rad, zadrže zaposlenje, unaprijede ili promijene svoju profesionalnu karijeru.	Plaćanje je po satu je 12,16 EUR, grupe radionice 2,03 EUR po satu.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom	Tokom cijele godine	Nema podataka	Nisu dobijeni podaci od Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom Crne Gore	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom Crne Gore
3.3 Subvencije zarada	Lica sa invaliditetom	220 poslodavaca za 350 lica	Omogućeno da se lica sa invaliditetom osposobe za rad, zadrže zaposlenje, unaprijede ili promijene svoju profesionalnu karijeru.	4,000.000 EUR	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom	Tokom cijele godine	Nema podataka	Nisu dobijeni podaci od Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom Crne Gore	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom Crne Gore
3.4 Podsticaji/ subvencije za zapošljavanje	Nezaposlena lica	100	Povećanje broja zaposlenih	Zavisno od broja zaposlenih	Budžet za mjere aktivne politike zapošljavanja	Tokom cijele godine	Djelimično realizovano,	2 uključena lica na nivou PJ Podgorica	Zavod za zapošljavanje Crne Gore
3.5 Javni radovi	Nezaposlena lica bez školske spreme ili sa završenom osnovnom školom, nezaposlena lica koja pripadaju RE populaciji i nezaposlena lica koja u posljednjih 12 mjeseci nisu bila u radnom odnosu, zbog čega su u riziku	100	Očuvanje i unapređenje radnih sposobnosti učesnika	1.825 EUR prosječno za jedno uključeno lice	Budžet za mjere aktivne politike zapošljavanja	Tokom cijele godine	Djelimično realizovano,	91 uključeno lice na nivou PJ Podgorica	Zavod za zapošljavanje, Biro rada Podgorica, Biro rada Golubovci

Strategija zapošljavanja Glavnog grada Podgorica 2021 -2025

	od socijalne isključenosti								
3.6 Obuke za rad na šivaćim mašinama	Pripadnice RE zajednice	20	Stečene vještine i znanja otvaraju mogućnost za zapošljavanje i samozapošljavanje	6.000 EUR	Budžet Sekretarijata za socijalno staranje, ADRA	Tokom cijele godine	Realizovano	10- Stečene vještine i znanja otvaraju mogućnost za zapošljavanje i samozapošljavanje – pripadnice RE zajednice	Sekretarijat za socijalno staranje, Humanitarna organizacija ADRA
3.7 Pобоljшање sistema podrške RE zajednici u ostvarivanju prava u oblasti zdravstvenih usluga, socijalne zaštite i zapošljavanja	Pripadnici RE zajednice	60 obučanih RE medijatora, 40 zapošljenih RE medijatora	Uvećani kapaciteti državnih institucija za pružanje usluge medijacije RE populaciji; omogućen pristup pripadnicima RE populacije uslugama iz oblasti zapošljavanja, socijalne i zdravstvene zaštite.	500.382 EUR	IPA sredstva EU i Budžet Glavnog grada	Tokom cijele godine	Realizovano		Sekretarijat za socijalno staranje

STRATEGIJA ZAPOSJLJAVANJA GLAVNOG GRADA PODGORICA 2021-2025

U procesu izrade lokalne strategije zapošljavanja velika pažnja posvećena je pitanjima znanja, vještina i kompetencija koje su potrebne na tržištu rada, a takođe i izazovima u pogledu povećanja socijalne inkluzije i aktivacije ranijih grupa. Naime, u Crnoj Gori prema procjeni Evropske komisije „još uvijek ne postoji dovoljna efikasnost i pokrivenost aktivnih politika tržišta rada koje bi trebalo da postoje kako bi se pomoglo tražiocima posla u pronalazanju održivog zaposlenja, sa posebnim fokusom na prekvalifikaciju i usavršavanje“, a takođe je potrebno „jačanje aktivacije zapošljavanja izgradnjom jačih veza između zapošljavanja i socijalnih usluga, kao i veza između stručnog i visokog obrazovanja“.¹

Prilikom izrade dokumenta, u obzir je uzet i strateški okvir politike zapošljavanja Evropske unije, naročito Evropski stub socijalnih prava i njegovih 20 ključnih načela svrstanih u tri kategorije: (i) Jedinake mogućnosti i pristup tržištu rada, (ii) Pravedni uslovi rada i (iii) Socijalna zaštita i inkluzija.

Lokalna politika zapošljavanja treba prvenstveno da doprinese daljem socio-ekonomskom razvoju. Strateškim planom razvoja Glavnog grada Podgorica 2020-2025. definisan je sljedeći opšti cilj “Bolji kvalitet života građana Podgorice “. Strateški ciljevi Glavnog grada Podgorica do 2025. godine su:

Strateški cilj 1: Dalji razvoj i unapređenje komunalne infrastrukture i djelatnosti;

Strateški cilj 2: Jačanje konkurentnosti privrede i dalje unapređenje biznis ambijenta;

Strateški cilj 3: Razvoj turizma i zaštita životne sredine.

Glavni grad je 2017. godine donio lokalni Akcioni plan održivog razvoja i time definisao inicijative koje će doprinijeti implementaciji Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine. Ovaj dokument među prioritetne teme postavlja povećanje nivoa konkurentnosti crnogorske ekonomije za održivi razvoj i zelena radna mjesta, a zatim i stimulisanje zapošljivosti i socijalne inkluzije marginalizovanih ili grupa pod rizikom od marginalizacije. Posebna pažnja posvećena je uključivanju mladih, žena, lica sa invaliditetom, Roma i Egipćana, ali i drugim licima koja se nalaze u specifičnoj situaciji na tržištu rada (kao što su djeca bez roditeljskog staranja nakon punoljetstva).

Imajući u vidu gore navedeno, ova strategija strijemi ka unapređenju stanja ljudskih resursa i jačanju socijalne inkluzije na lokalnom nivou, što je takođe jedan od prioriteta Strateškog plana razvoja opštine i Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine.

Upravljanje, praćenje i izvješćavanje ove Strategije prati Sekretarijat za preduzetništvo i investicije Glavnog grada Podgorica u saradnji sa lokalnim partnerskim grupama za zapošljavanje

¹ Evropska komisija, Crna Gora 2020, Brisel, 6.10.2020.

Strategija se implementira i prati kroz godišnje akcione planove zapošljavanja, koji definišu aktivnosti koje se sprovode na godišnjem nivou, a za svaku aktivnost definišu se ciljne grupe, broj uključених, očekivani rezultati, okvirna finansijska sredstva, izvori finansiranja i odgovorne institucije za sprovođenje.

Sa ciljem praćenja realizacije Strategije zapošljavanja definisan je monitoring sistem koji uključuje indikatore (pokazatelje) uspjehnosti za strateški cilj i operativne ciljeve, uz definisanu polaznu osnovu i planirane rezultate.

Obrazloženje aktivnosti Sekretarijata za preduzetništvo i investicije Glavnog grada Podgorica

U Akcionom planu zapošljavanja u Glavnom gradu Podgorica od 2021-2025 predviđene su sledeće aktivnosti koje su vezane za Sekretarijat za preduzetništvo i investicije

1. Programi za sticanje ključnih vještina – napredne IT vještine
2. Mikro-krediti
3. Savjetovanje
4. Mentorska podrška
5. Besplatno knjigovodstvo i računovodstvo
6. Podsticaji za žensko preduzetništvo
7. Podrška start-upovima
8. Promocija mogućnosti korišćenja resursa Centra kompetencija za nezaposlena lica, lica u nepovoljnom položaju na tržištu rada

Sve ove mjere smo obrazložili kroz Akcioni plan za 2023.g., međutim želimo da naglasimo da u toku 2023.g neke mjere nisu realizovane jer nisu bile predviđene Budžetom za 2023.g.kao što su Mikro-krediti.Kada je ova mjera u pitanju planiramo u 2024 godini da ovu mjeru ponovo pokrenemo uz pomoć banaka i omogućimo povoljno kreditiranje preduzetnika sa područja Glavnog grada.

Takođe,programska linije sticanje ključnih vještina-napredne IT vještine u ovoj godini nije realizovana na način koji smo planirali ali za 2024 godinu planiramo da u kroz nefinansijsku podršku našim preduzetnicima omogućimo i edukaciju ovog tipa.